

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

เรซินเป็นสารโพลีเอสเทอร์มีคุณสมบัติเป็นของเหลวหนืดเหมือนน้ำเชื่อมแต่เมื่อผสมตัวทำแข็ง (Hardener) แล้วจะมีความแข็งตัวไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างหรือหลอมเหลวอีกถึงแม้จะโดนความร้อน แต่สามารถทนความร้อนได้ถึง 120 องศาเซลเซียส โดยที่วัสดุไม่มีการเสียหาย จากคุณสมบัติดังกล่าว เรซินจึงถูกนำไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายแทนเซรามิกหรือพลาสติก ทั้งกรอบรูป กล่องดนตรีและของประเภทสเตชันนารี (Stationary) ของใช้บนโต๊ะทำงาน อาทิ กล่องใส่กระดาษโน้ต กล่องใส่ดินสอ ฯลฯ หรืออื่น ๆ เช่น กระดุม พระพุทธรูป โต๊ะเก้าอี้ เป็นต้น ทำให้ผลิตภัณฑ์เรซินได้รับความนิยมจากตลาดทั้งในและต่างประเทศ นอกเหนือจากความคงทนต่อความร้อนของผลิตภัณฑ์เรซินแล้ว ผลิตภัณฑ์ยังมีความโดดเด่นเกี่ยวกับความสวยงาม สีสันทันเหมือนจริง มีความคงทนกว่าพลาสติก และไม่สลายง่าย เรซินจัดเป็นพลาสติกเหลว คล้ายน้ำมันเครื่องกลื่นฉุน และเมื่อใส่สารเคมีบางชนิดลงไปจะเปลี่ยนสภาพเป็นพลาสติกแข็งใสหรืออมเหลืองหรือแดงแล้วแต่ชนิดของสารเคมีนั้นๆ (ศูนย์อุตสาหกรรมอิตาเลียนไทย, 2553)

ในด้านการอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเรซินนั้น พบว่า ถูกจัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกเป็นโพลีเมอร์ประเภทเทอร์โมเซต ที่มีโครงสร้างเป็นร่างแห (Cross Link) จำกัดการเคลื่อนไหวของโมเลกุลโพลีเมอร์และเมื่อได้รับความร้อนมักจะเสื่อมสภาพโดยไม่สามารถอ่อนตัวหรือหลอมได้ใหม่ทำให้กลับมาใช้ใหม่ได้ยาก พลาสติกหรือเรซินในกลุ่มเทอร์โมเซตนี้จะใช้งานหรือผ่านขั้นตอนขึ้นรูปในรูปของเหลวที่มีความหนืดต่ำสามารถไหลไปตามแบบหรือแม่พิมพ์ได้ จากนั้นเรซินจะถูกบ่มโดยความรู้หรือปฏิกิริยาเคมีทำให้เกิดการแข็งตัว และมีการหดตัวหลังขึ้นรูปน้อยและทนต่อความร้อนและสารเคมีสูง (ไทยพลาสติก คอทคอม, 2552) ในช่วงที่ผ่านมาอุตสาหกรรมพลาสติกเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทย โดยมีประเทศจีนเป็นตลาดที่สำคัญตลาดหนึ่งซึ่งในทศวรรษที่ผ่านมาเศรษฐกิจจีนมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกเฟื่องฟู ทำให้ความต้องการสินค้าที่ใช้ในการลงทุนเพิ่มขึ้นซึ่งรวมถึงสินค้าพลาสติกและยางเรซินแปรรูป มีส่วนทำให้มูลค่าการส่งออกยางเรซินของไทยไปจีนเพิ่มขึ้นจาก 104 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. 2542 เป็น 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 220 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 ตามลำดับ รวมทั้งในปี พ.ศ. 2544 ยางเรซินของไทยจึงเป็นสินค้าส่งออกไปประเทศจีนที่มีความสำคัญเป็นอันดับสาม รองจาก คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ กระทั่งในปี พ.ศ. 2545 พบว่า ช่วง 8 เดือนนับตั้งแต่ต้นปีมีการส่งออกยางเรซินจากประเทศไทยไปยังประเทศจีน

เพิ่มขึ้นร้อยละ 29 คิดเป็นมูลค่า 183.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่งผลให้ยางเรซินเป็นสินค้าส่งออกของ ไทยไปประเทศจีนมีความสำคัญเป็นอันดับสองหรือมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 9.0 ของมูลค่าการ ส่งออกไปประเทศจีนทั้งหมด เทียบกับปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2544 มีสัดส่วนร้อยละ 5.6 ร้อยละ 7.0 และร้อยละ 7.6 ตามลำดับ (ศูนย์วิจัยกสิกร, 2545) แม้ว่าหลังภาวะเศรษฐกิจของไทยถดถอยแต่อัตรา การเติบโตการส่งออกพลาสติกของไทยไปประเทศจีนในปี พ.ศ. 2551 ยังคงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 เป็น ผลจากประเทศจีนจัดงานโอลิมปิกและเกิดแผ่นดินไหวขึ้นในเดือนพฤษภาคมจึงผลิตผลิตภัณฑ์ พลาสติกไม่ทันต่อความต้องการใช้ภายในประเทศส่งผลให้ส่งออกไปต่างประเทศน้อยจึงเปิด โอกาสให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทยสามารถส่งออกผลิตภัณฑ์พลาสติกหรือเรซินไปต่างประเทศ และประเทศจีนได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวทำให้การส่งออกผลิตภัณฑ์ พลาสติกดีขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2551)

อุตสาหกรรมเรซินในจังหวัดเชียงใหม่ในช่วงที่ผ่านมาได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการ ก่อนข้างมาก ทั้งนี้เพราะอุตสาหกรรมเรซินในภาคเหนือถูกส่งออกไปยังประเทศจีนตอนใต้เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2549 (รายงานธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549) อุตสาหกรรมการผลิตของผลิตภัณฑ์ยาง และพลาสติกของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีจำนวน 32 สถานประกอบการ มีมูลค่าการผลิต 257,561,800 บาท โดยแบ่งเป็น บุคคลจำนวน 17 แห่ง นิติบุคคลห้างหุ้นส่วนจำกัด 6 แห่ง บริษัท จำกัดมหาชน 9 แห่ง และเป็นสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการมาแล้วไม่เกิน 5 ปี จำนวน 17 แห่ง ดำเนินกิจการมาแล้วระหว่าง 5 - 9 ปี และจำนวน 6 แห่ง ดำเนินกิจการมาแล้ว 10 - 19 ปี จำนวน 9 แห่ง (สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่, 2550) และในปี พ.ศ.2550 เพิ่มขึ้นเป็น 44 แห่ง เป็นสถาน ประกอบการที่ดำเนินกิจการมาแล้วไม่เกิน 5 ปี (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่, 2551) ดังนั้น สถานประกอบการที่ดำเนินกิจการมาแล้วไม่เกิน 5 ปี จึง เพิ่มขึ้นเป็น 29 แห่ง ทำให้เห็นแนวโน้ม การผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์เรซินเป็นอีกผลิตภัณฑ์หนึ่ง ที่ได้เข้าร่วมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) มีแหล่งผลิตและจำหน่ายอยู่ที่ อำเภอเมือง อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอแมริม อำเภอสันกำแพง อำเภอสารภีในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีลักษณะการ ผลิตและจำหน่ายที่แตกต่างกันออกไป (ไทยตำบล, 2554:ออนไลน์)

ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินจากสถาน ประกอบการการผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินที่เป็นสมาชิกหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จำนวน 7 แห่งซึ่ง แต่ละแห่งมีการขายสินค้าหลากหลายชนิดนอกเหนือจาก ผลิตภัณฑ์เรซิน ยกเว้น สถาน ประกอบการแห่งหนึ่งที่ผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินจำหน่ายเพียงอย่างเดียว โดยผู้ศึกษาเลือกศึกษา สถานประกอบการ ที่ผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินจำหน่ายเพียงอย่างเดียว ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูล ที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยและวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนได้อย่างชัดเจน ซึ่งผลการวิเคราะห์

ต้นทุนและผลตอบแทนจากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในแง่การปรับตัวของธุรกิจ เรซินที่กำลังได้รับความสนใจในภาควิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) ที่สามารถกระทำได้ในระดับครัวเรือนได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตของผลิตภัณฑ์เรซิน ซึ่งผู้สนใจลงทุนทำธุรกิจเรซิน สามารถนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจลงทุน

1.4 นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนจากการลงทุนทำธุรกิจเรซิน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่เกี่ยวข้องในการผลิตเรซิน ตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบไปจนกระทั่งทำการผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปและนำไปจำหน่าย

ผลตอบแทน หมายถึง ผลต่างระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายเป็นผลประโยชน์ที่ผู้ลงทุนจะได้รับในการทำธุรกิจเรซิน

เรซิน หมายถึง สารเคมีชนิดหนึ่งในกลุ่มโพลีเอสเตอร์ ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับพลาสติก สามารถนำไปใช้สำหรับการทำเป็นวัสดุสำหรับใช้งานต่างๆ และสามารถใช้ในการประดิษฐ์เป็นของที่ระลึก เช่น ตุ๊กตา เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์เรซิน หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากเรซิน ผลิตภัณฑ์เรซินที่กล่าวถึงในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง ผลิตภัณฑ์ตุ๊กต้ายาโม ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตาช้าง และผลิตภัณฑ์แจกัน